

## بسمه تعالی



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

درمانی تهران

دانشکده بهداشت

### طرح درس

عنوان درس: روش تحقیق کیفی پیشرفته	فراگیران: دکتری تخصصی سلامت در بلایا و فوریت ها
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد تئوری، ۰/۵ واحد عملی)	کد درس:
روز و ساعت تدریس: سه شنبه ۱۴-۱۶	پیش نیاز: آمار پیشرفته
مسوول درس: دکتر کیومرث اله بخشی	سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴
شماره تلفن مسوول درس: ۸۸۹۵۱۴۰۱	مکان تدریس: هیبرید (حضور در محل سالن شورا دپارتمان و همچنین به صورت آنلاین از طریق پلتفرم اسکای روم؛ دو جلسه) <a href="https://www.skyroom.online/ch/virtualtums/policy-makin-risk-management-plans">https://www.skyroom.online/ch/virtualtums/policy-makin-risk-management-plans</a>
آدرس پست الکترونیک: <b>k.allahbakhsh@gmail.com</b>	آدرس: دانشکده بهداشت، ساختمان سبز، طبقه دوم، دپارتمان سلامت در حوادث و بلایا

#### شرح درس:

در این درس فراگیر با تاریخچه و اساس نظریه های روش های تحقیق کیفی آشنا شده و مهارت طراحی و اجرای مطالعات کیفی در پاسخ به سؤالات پژوهشی خود را کسب می نمایند.

#### هدف کلی درس:

دانشجو قادر خواهد بود ضمن آشنایی بیشتر با روش های متداول تحقیقات کیفی و فراگیری مبانی و اصول آنها، آمادگی لازم برای طراحی و اجرای مطالعات با رویکرد کیفی را به دست آورد.

#### اهداف اختصاصی درس:

از دانشجویان انتظار می رود که در پایان این دوره بتوانند با موضوعات ذیل آشنا شوند:

۱. مقدمه ای بر مطالعات کیفی و پاسخ به سؤالات متداول در خصوص این مطالعات
۲. مقایسه مطالعات کیفی و کمی
۳. مسئله و سؤال پژوهش کیفی
۴. ملاحظات مهم قبل از شروع جمع آوری داده
۵. جمع آوری داده در مطالعات کیفی
۶. مفروضات و تورش در مطالعات کیفی و استراتژی های کنترل آنها
۷. مرور منابع در مطالعات کیفی
۸. تحلیل یافته ها در مطالعات کیفی
۹. حساسیت در مطالعات کیفی
۱۰. ملاحظات اخلاقی

۱۱. آشنایی با memo و دیاگرام در مطالعات کیفی
۱۲. استفاده از برنامه های کامپیوتری در تحلیل داده های کیفی
۱۳. نوشتن پروژه، تز، مقاله

▪ شیوه ی تدریس :

- سخنرانی
- بحث گروهی و پرسش و پاسخ در کلاس
- آموزش گام به گام و کار عملی و رفع اشکالات

▪ وسایل کمک آموزشی

- آموزش مجازی از طریق اینترنت و پلتفرم اسکای روم
- نمایش اسلاید، تصاویر و فیلم های آموزشی
- وایت برد

▪ روش ارزشیابی دانشجو:

۱۰ درصد نمره کل	مشارکت در فعالیت های آموزشی و پژوهشی کلاسی، گزارش مکتوب داوری مقاله کیفی، مرور مطالب جلسه/ جلسات قبل و برگزاری کونیزهای منظم
۵۰ درصد نمره کل	آزمون پایانی
۴۰ درصد نمره کل	ارائه طرح تحقیق کیفی بر اساس یکی از روش های متداول

▪ مقررات کلاس:

- حضور منظم و به موقع در کلاس و مشارکت فعال
- انجام تکالیف کلاسی محول شده
- اطلاع رسانی عدم حضور به استاد پیش از شروع کلاس
- استفاده صحیح از وسایل کمک آموزشی داخل کلاس

○ جدول زمان بندی ارائه درس

مباحث	نام اساتید	جلسه
آشنایی دانشجویان گرامی با مقدمه ای بر مطالعات کیفی و پاسخ به سؤالات متداول در خصوص این مطالعات (۱)	دکتر اله بخشی	اول
آشنایی دانشجویان گرامی با مقدمه ای بر مطالعات کیفی و پاسخ به سؤالات متداول در خصوص این مطالعات (۲)	دکتر اله بخشی	دوم
مقایسه مطالعات کیفی و کمی	دکتر اله بخشی	سوم
طراحی (ساختار و ویژگی های) انواع مطالعات کیفی نظیر پدیدار شناسی، نظریه پایه ای، قوم نگاری، تحلیل محتوا	دکتر اله بخشی	چهارم
مسئله و سؤال پژوهش کیفی	دکتر اله بخشی	پنجم
ملاحظات مهم قبل از شروع جمع آوری داده	دکتر اله بخشی	ششم
جمع آوری داده در مطالعات کیفی	دکتر اله بخشی	هفتم
مفروضات و تورش در مطالعات کیفی و استراتژی های کنترل آنها	دکتر اله بخشی	هشتم
مرور منابع در مطالعات کیفی	دکتر اله بخشی	نهم
تحلیل یافته ها در مطالعات کیفی	دکتر اله بخشی	دهم
حساسیت در مطالعات کیفی	دکتر اله بخشی	یازدهم
Trustworthiness در مطالعات کیفی	دکتر اله بخشی	دوازدهم
ملاحظات اخلاقی	دکتر اله بخشی	سیزدهم
آشنایی با memo و دیگرام در مطالعات کیفی	دکتر اله بخشی	چهاردهم
استفاده از برنامه های کامپیوتری در تحلیل داده های کیفی	دکتر اله بخشی	پانزدهم
نوشتن پروژه، تز، مقاله	دکتر اله بخشی	شانزدهم
آزمون پایان ترم	دکتر اله بخشی	هفدهم

## منابع اصلی (کتاب و مقالات):

۱. Corbin J, Strauss A. Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. Sage publications; ۲۰۱۴ Nov ۲۵.
۲. Glaser BG, Strauss AL, Strutzel E. The discovery of grounded theory; strategies for qualitative research. Nursing research. ۱۹۶۸ Jul ۱;۱۷(۴):۳۶۴.
۳. Schreiber RS, Stern PN, editors. Using grounded theory in nursing. Springer Publishing Company; ۲۰۰۱ Jun ۶.
۴. Holton JA, Thulesius MD, Kerstin Petersson RN, Bengt Fridlund RN. The Grounded Theory Review: An international journal.
۵. Speziale HS, Streubert HJ, Carpenter DR. Qualitative research in nursing: Advancing the humanistic imperative. Lippincott Williams & Wilkins; ۲۰۱۱.
۶. Strauss A, Corbin J. Basic of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory.
۷. Khankeh H, Ranjbar M, Khorasani-Zavareh D, Zargham-Boroujeni A, Johansson E. Challenges in conducting qualitative research in health: A conceptual paper. Iran J Nurs Midwifery Res. ۲۰۱۵ Nov-Dec;۲۰(۶):۶۳۵-۴۱. doi: ۱۰.۴۱۰۳/۱۷۳۵-۹۰۶۶,۱۷۰۰۱۰. PMID: ۲۶۷۹۳۲۴۵; PMCID: PMC۴۷۰۰۶۷۹.